

На основу члана 51. став 1. Закона о порезу на доходак («Службени гласник Републике Српске», број 91/06) и члана 112. став 1. Закона о административној служби у управи Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», број: 16/02, 62/02, 38/03, 42/04 и 49/06), министар финансија д о н о с и:

ПРАВИЛНИК

О ПРИМЈЕНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Примјена Закона о порезу на доходак

Члан 1.

- (1) Правилником о примјени Закона о порезу на доходак (у даљем тексту: Правилник) разрађује се начин и поступак опорезивања дохотка.
- (2) Опорезивање дохотка врши се на основу Закона о порезу на доходак (у даљем тексту: Закон).

Значење појмова који се користе у Правилнику

Члан 2.

(1) За потребе овог Правилника користиће се слиједећи појмови:

а) **Република Српска** – односи се на територију Републике Српске, укључујући њене територијалне воде и ваздушни простор изнад територије.

б) **Физичко лице**- односи се на грађанина.

в) **Физичко лице из Републике Српске** - лице које има пребивалиште на територији Републике Српске

г) **Страно физичко лице** – лице које има пребивалиште изван Републике Српске.

д) **Тржишна цијена** – износ који би неповезани купац платио неповезаном продавацу у исто вријеме и на истом мјесту, за иста или слична добра или услуге, у условима слободне конкуренције.

ђ) **Пословна дјелатност** – дјелатност коју ~~стајно~~ врши физичко лице с циљем остваривања дохотка.

е) **Камата** – значи било који износ потребан да се плати у новцу, у роби или услугама, било да се плаћа обавеза по дугу, или депозиту или у складу са финансијским уговором о најму,

продаји на рате или некој другој врсти продаје с одложеним плаћањем ради укључивања инструмената и аранжмана који осигуравају функционални еквивалент камате.

ж) **Акција** —власничка хартија од вриједности која представља удио у основном капиталу акционарског друштва

з) **Акционар** – физичко лице које посједује акцију у акционарском друштву;

и) **Дивиденда** – је дио нето добити која се одлуком органа управљања правног лица расподјељује у новцу или у неновчаном облику акционарима тог правног лица по основу посједовања акција. Учешће у расподјели нето добити неакционарских облика организовања правних лица представља дио нето добити која се одлуком органа управљања правног лица расподјељује у новцу или неновчаном облику власницима капитала.

ј) **Основица имовине** – је цијена коштања или набавна цијена имовине;

к) **Измијењена основица имовине** – је основица која је умањена за амортизацију и увећана за трошкове побољшања и одржавања који повећавају основицу имовине у складу са Законом;

л) **Инвестициона имовина (инвестиционо добро)** – је имовина која се посједује само у циљу инвестирања и не укључује имовину која се користи у самосталној пословној дјелатности физичког лица;

љ) **Капитална имовина (капитално добро)** – је имовина коју користи физичко лице у циљу обављања самосталне пословне дјелатности;

м) **Закупац** – физичко лице коме је гарантовано коришћење имовине у замјену за периодична плаћања закупнине лицу које је омогућило такво коришћење имовине;

н) **Закуподавац** - лице које даје на коришћење имовину другом лицу, у замјену за примање периодичног дохотка од стране физичког лица коме је имовина дата на коришћење.

њ) **Готовински метод (метод благајне)** – доходак је остварен у моменту када је приход стварно примљен, стављен на располагање или, у случају користи, дат физичком лицу. Расходи настају у моменту када физичко лице стварно плати обавезу.

Предмет опорезивања

Члан 3.

(1) Доходак физичког лица је збир свих нето прихода које оно оствари из свих извора током пореске године.

(2) Приходи који су ослобођени пореза на доходак из члана 7. Закона, не сматрају се дохотком и не укључују у обрачун пореске основице.

(3) Нето приход је разлика између укупног прихода и трошкова који су везани за настанак прихода, умањена за одбитке и коригована за прилагођавања и кредите дозвољене у складу са Законом.

(4) Доходак који је предмет опорезивања је доходак примљен у готовом новцу, услугама или стварима. У случају да је доходак примљен у облику услуга или ствари, износ дохотка који је предмет опорезивања је једнак тржишној вриједности у моменту примљених услуга или ствари.

Пореска стопа

Члан 4.

(1) Пореска стопа на годишњи доходак физичког лица који је једнак дванаест најнижих плата у Републици Српској утврђених Општим колективним уговором је 0.

(2) Пореска стопа на годишњи доходак физичког лица који је преко износа из става 1. овог члана, до дохотка који износи четири исплаћене просјечне годишње нето плате у претходној пореској години у Републици Српској је 10%. Под претходном пореском годином подразумјева се пореска година која календарски претходи години у којој се доходак исплаћује физичком лицу.

(3) Пореска стопа на доходак изнад четири просјечне годишње нето плате исплаћене у предходној години у Републици Српској износи 15%.

II ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК

Порески обвезник

Члан 5.

(1) Обвезник пореза на доходак је резидент Републике Српске и нерезидент који остварује доходак, и то:

- а) резидент који остварује доходак на територији Републике Српске и изван територије Републике Српске,
- б) нерезидент, за доходак остварен на територији Републике Српске.

(2) Ако више физичких лица заједнички остварује доходак, порески обвезник је свако физичко лице посебно и то за дио који има у тако оствареном дохотку.

Статус резидента

Члан 6.

(1) Физичко лице има статус резидента, у смислу обвезника пореза на доходак, ако испуњава један од сљедећих критеријума:

- а) Критеријум резидентности – присуство у Републици Српској

Страно физичко лице ће се сматрати резидентом Републике Српске, у пореском смислу, ако страно физичко лице задовољи одређени критеријум дужине боравка у Републици Српској током календарске године. Да би се сматрало резидентом, страно физичко лице мора бити физички присутно у Републици Српској најмање 183 дана.

б) Критеријуми резидентности – самостална дјелатност

1) Ако страно физичко лице посједује или обавља пословну дјелатност путем сталног мјеста пословања у Републици Српској, страно физичко лице ће се третирати као физичко лице које обавља самосталну пословну дјелатност у Републици Српској.

2) Приход из иностраног извора страног физичког лица, који настаје обављањем самосталне пословне дјелатности у Републици Српској, сматраће се приходом у Републици Српској када:

- се извор прихода из иностранства може приписати пословној јединици страног физичког лица у Републици Српској и
- пословна јединица у Републици Српској, односно стално мјесто пословања представља основ у стварању извора доходака из иностранства.

в) Критеријум резидентности – лична услужна дјелатност

1) Страно физичко лице је укључено у пословање у Републици Српској када страно физичко лице остварује доходак од пружања личних услуга.

2) Доходак од личних услуга укључује исплате плате, провизије и накнаде, а тако остварен доходак може се:

- исплатити у готовом новцу, услугама или стварима и
- примити у другој години, у цјелини или дјелимично, у односу на годину када је обављена лична услужна дјелатност.

3) Ако је страно физичко лице укључено у пословање у Републици Српској и остварује доходак од личних услуга, приход из иностранства тог лица се:

- не укључеје у доходак који је предмет опорезивања у Републици Српској, ако тај приход није настао вршењем личних услуга у Републици Српској, и
- укључује се у доходак опорезив у Републици Српској ако је тај приход директно повезан за личне услуге страног физичког лица у Републици Српској.

г) Критеријум резидентности – доходак од непокретне имовине

1) Ако странo физичкo лице oстварује доходак од посједовања непокретне имовине која се налази на територији Републике Српске, подразумјева се да је странo физичкo лице укључено у пословање у Републици Српској.

2) Странo физичкo лице из предходног става је обвезник пореза на доходак за доходак остварен од посједовања непокретне имовине у Републици Српској.

III ПОРЕСКА ОСНОВИЦА

Пореска основица

Члан 7.

(1) Пореску основицу пореза на доходак физичког лица које је порески обвезник у Републици Српској чини нето приход из свих извора који је у складу са Законом опорезив.

(2) Доходак из става 1. овог члана утврђује се на основу збира свих опорезивих доходака из Републике Српске и из иностранства, било да су примљени у готовом новцу, услугама или имовини, уз умањење за одбитке и пореске кредите у складу са Законом.

(3) Пореска основица за страна физичка лица, нерезиденте, који остварују доходак у Републици Српској, представља бруто доходак исплаћен страном физичком лицу, нерезиденту.

IV ПОРЕСКА ОСЛОБАЂАЊА

Отпремнина код одласка у пензију

Члан 8.

На износ отпремнине коју послодавац исплати запосленом приликом одласка у пензију не плаћа се порез на лична примања, нити се тај износ укључује у пореску основицу.

Отпремнина код отпуштања са посла

Члан 9.

(1) Отпремнина коју послодавац исплати раднику приликом отпуштања са посла не укључује се у опорезиви доходак.

(2) Под отпремнином код отпуштања са посла сматра се исплата раднику ако је потреба за његовим радом престала из економских, организационих или технолошких разлога.

Помоћ у случају несреће

Члан 10.

Исплата коју физичко лице прими као помоћ у случају смрти члана породице, елементарне непогоде или физичког озљеђивања, укључујући и чланове уже породице, изузета је од опорезивања до висине прописане колективним уговором:

Смјештај у мјесту вршења дјелатности

Члан 11.

(1) Смјештај који послодавац обезбједи запосленом у мјесту гдје се обавља дјелатност послодавца, у циљу рационалности организације посла или због континуитета технолошког процеса, не сматра се услугом коју запослени прима као облик личног примања.

(2) Смјештај из претходне тачке подразумјева да је послодавац због природе посла морао обезбједити смјештај запослених у близини мјеста обављања дјелатности како би:

- а) избјегао плаћање транспортних трошкова који су већи од трошкова смјештаја,
- б) спријечио губљење великог дијела слободног времена запослених на путовање,
- в) обезбједио надзор над производним процесом и заштиту имовине.

(3) Смјештај који има карактер скривених исплата личних примања, опорезује се као сваки опорезиви доходак.

Накнаде за превоз

Члан 12.

Накнаде за превоз нису опорезива лична примања до следећих износа:

а) накнаде трошкова превоза на службеном путовању по налогу послодавца у висини стварних издатака за предвиђено превозно средство и на предвиђеној релацији путовања,

б) накнаде трошкова превоза на посао и с посла мјесним јавним превозом у висини стварних издатака до висине цијене мјесечне превозне карте на релацији стварног путовања запосленог;

в) накнаде трошкова превоза на посао и с посла међумјесним јавним превозом у висини стварних издатака до висине мјесечне превозне карте. Ако запослени мора са станице међумјесног јавног превоза користити и мјесни превоз, стварни издаци се утврђују у висини збира трошкова мјесног и међумјесног јавног превоза до висине збира мјесечних превозних карата мјесног и међумјесног јавног превоза.

г) накнаде за коришћење приватног аутомобила у службене сврхе, по налогу послодавца до висине 20% цијене литра горива по пређеном километру.

Накнаде путних трошкова и дневнице

Члан 13.

(1) Трошкови смјештаја и ноћења на службеном путовању по налогу послодавца признају се као трошкови за умањење пореске основице у висини стварних издатака, а највише до висине цијене ноћења у хотелу друге категорије (четири звјездице) у мјесту службеног боравка;

(2) Под дневницом, у смислу овог Правилника, подразумјева се накнада трошкова за исхрану у току службеног путовања. Дневнице које се признају као умањење пореске основице утврђују се у зависности од дужине времена проведеног на службеном путовању у току једног дана и то:

а) за путовање које траје до осам часова не може се признати умањење пореске основице по основу исплаћене дневнице;

б) за путовање које траје између осам и 12 часова признаје се умањење пореске основице до износа половине дневнице;

в) за путовање које траје дуже од 12 часова признаје се умањење пореске основице у висини пуне дневнице.

(3) Трошкови дневница за службено путовање у Босни и Херцеговини, по налогу пореског обвезника, признају се као трошкови умањења пореске основице до износа који Влада Републике Српске пропише својим актом.

(4) Трошкови дневница за службено путовање у иностранство признају се као трошкови умањења пореске основице, исказани у конвертибилним маркама по важећем курсу Централне банке Босне и Херцеговине, до износа које Влада Републике Српске пропише својим актом.

(5) Уколико порески обвезник лицу које службено путује по његовом налогу плаћа стварне трошкове исхране у току трајања путовања, ти трошкови се признају као трошкови умањења пореске основице највише до износа дневнице предвиђене за дато мјесто путовања, прилагођено износу дневнице у зависности од дужине времена проведеног на путу у току једног дана, на начин како је прописано ставом 3. Ако се пореска основица умањује за трошкове исхране на службеном путовању, за исто путовање не може се признати и дневница као трошак за који се умањује пореска основица.

Накнада за преселење

Члан 14.

Накнада за пресељења запосленог из једног мјеста сталног пословања у друго мјесто сталног пословања послодавца, по налогу послодавца, није лично примање до износа двије просјечне нето плате у Републици Српској у протеклој пореској години.

Поклони

Члан 15.

Поколони дјечи запослених радника млађој од 15 година, које поводом празника даје послодавац једном у току пореске године није опорезиво лично примање до износа 30% исплаћене просјечне нето плате у Републици Српској за тај мјесец.

Физичка лица ослобођена пореза на доходак

Члан 16.

(1) Страна физичка лица ослобођена су плаћања пореза на лична примања остварена за рад у страним дипломатским представништвима, конзуларним представништвима и међународним организацијама.

(2) Физичко лице и чланови уже породице физичког лица из страних влада или међународних организација су страна физичка лица која привремено бораве у Републици Српској по једном од основа:

- а) као запослени, са пуним радним временом, влада страних држава или међународних организација,
- б) као чланови дипломатских мисија или
- в) као лице које је добило визу која омогућава привремени боравак.

(3) Међународна организација је било која јавна међународна организација коју је Савјет министара Босне и Херцеговине прогласио да има привилегије, ослобађања и имунитет обезбијеђен међународним конвенцијама, уговорима и споразумима.

(4) Ужа породица страног физичког лица укључује супружника физичког лица и дјецу која нису удата/ожењена. Невјенчана дјеца су укључена у ужу породицу ако су млађа од 21 године старости, редовно живе у домаћинству страног физичког лица и нису чланови другог домаћинства. Ужа породица страног физичког лица не укључује запослене, послугу или личне запослене.

(5) Изузимање од опорезивања се односи само на доходак остварен пружањем личних услуга изузетој страниј влади или међународним организацијама. Ослобађање се не односи на доходак остварен вршењем дјелатности у Републици Српској која није ослобођена плаћања пореза или изузета од опорезивања по основу међународног споразума.

(6) Ослобађање од опорезивања се односи само на страна физичка лица из овог члана и не може се примјенити на било ког држављанина Републике Српске који пружа личне услуге изузетој страниј влади или међународној организацији.

Умањење пореске основице

Члан 17.

(1) Умањење пореске основице по основу члана 9. Закона остварује се истеком пореске године подношењем годишње пореске пријаве Пореској управи Републике Српске.

(2) За остварење права умањења пореске основице из претходног става, поред пореске пријаве, обвезник пореза на годишњи доходак подноси писмени захтјев .

(3) Уз писмени захтјев за умањење пореске основице по основу издржаваних чланова домаћинства, порески обвезник је дужан да приложи:

- а) увјерење о заједничком домаћинству,
- б) за брачног друга – извод из матичне књиге вјенчаних,
- в) за дјецу (рођену у браку, изван брака и усвојену) - извод из матичне књиге рођених;
- г) за родитеље: извод из матичне књиге рођених;
- д) увјерење о висини прихода, односно о непосједовању прихода, за издржаване чланове домаћинства;

(4) За дјецу млађу од 18 година Пореска управа ће одобрити умањење пореске основице по основу издржавања које ће бити на снази све до дана када дијете напуни 18 година живота.

(5) За дјецу старију од 18 година, коју издржава порески обвезник, Пореској управи је потребно предати потврду о редовном школовању или потврду од Завода за запошљавање којом се потврђује да се дато лице води као незапослено лице код Завода.

(6) Уз писмени захтјев за умањење пореске основице по основу камате плаћене на стамбене кредите, порески обвезник је обавезан приложити слиједећа документа:

а) овјерену копију уговора о стамбеном кредиту;

б) доказ да је порески обвезник кредит узео за једну и једину некретнину, да није власник или сувласник стамбене јединице у земљи или иностранству, те да нико од чланова његовог домаћинства није власник или сувласник стамбене јединице у земљи или иностранству;

в) доказ да је кредит узет за стамбену некретнину у којој порески обвезник станује или ће становати (ако је објекат у изградњи) са члановима свог домаћинства;

г) доказ да је порески обвезник платио камату на стамбени кредит;

д) доказ да се стамбена јединица на коју се односи кредит налази на територији

Републике Српске.

(7) Умањење пореске основице по основу камате плаћене на стамбене кредите могуће је само за стварно плаћену камату на стамбене кредите у току пореске године и то за кредите које је порески обвезник узео за рјешавање стамбеног смјештаја себе и своје уже породице. Умањење пореске основице за износ плаћених камата порески обвезник може користити само за једну и једину некретнину, односно само порески обвезник који није стамбено збринут и који у посједу нема ни једну стамбену јединицу, нити је на било који начин отуђио стамбену јединицу коју је посједовао.

(8) Порески обвезник чији члан домаћинства посједује стамбену некретнину или већ користи умањење пореске основице из претходне тачке, не може стећи право на умањење пореске основице.

(9) Подаци о стеченом праву на умањење пореске основице воде се у пореској картици пореског обвезника код Пореске управе Републике Српске.

У ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ЛИЧНИХ ПРИМАЊА

Лична примања

Члан 18.

(1) Лична примања су сва директна и индиректна плаћања за извршени рад и обухватају:

а) исплате плате и друге исплате запосленом, укључујући регрес, топли оброк, плаћање прековременог рада, бонусе, накнаде и додатке на услове рада,

б) посредне олакшице, као што је продаја добара или услуга по цијени нижој од тржишне, давање бескаматних кредита или кредита по каматној стопи нижој од банкарске, ослобађање од дужничке обавезе или опрост дуга, уступање на коришћење имовине пореског обвезника без накнаде или по цијени нижој од тржишне,

в) скривене исплате личних примања као што су: плаћања која врши послодавац у корист запосленог или било ког члана његове породице, укључујући трошкове живота, станарину, комуналије, плаћања за трошкове репрезентације, љетовања, зимовања, трошкове туристичких путовања.

г) било које плаћање или поврат трошкова које оствари запослени,

д) поклоне које је послодавац дао бившем или садашњем запосленом, а чија вриједност прелази износ 100 КМ, поводом празника једном у току године,

ђ) вриједност акција примљених без накнаде или разлика вриједности акција до њихове тржишне цијене.

(2) Лична примања представљају и разне накнаде које се исплаћају запосленом као што су:

а) авансна плаћања, за рад који ће бити извршен у будућности, представљају доходак у години у којој је порески обвезник примио аванс;

б) наплаћена потраживања личног примања из претходног периода представљају лично примање у пореској години у којој је порески обвезник примио исплату заосталог потраживања;

в) путем суда наплаћена потраживања личног примања из претходног периода представљају лично примање у пореској години у којој је порески обвезник примио исплату заосталог потраживања;

г) бонуси и награде за добро обављен посао представљају лично примање у години у којој су примљени. Ако се награде и признања приме у виду добара и услуга, укупни доходак представља тржишна вриједност таквих добара или услуга у моменту примања.

(3) Под личним примањима подразумјевају се и примања:

а) по основу повремених самосталних и ауторских дјелатности које обављају научници, умјетници, новинари, судски вјештаци, трговачки путници, аквизитери, агенти, спортске судије и делегати и др. који те послове обављају по налогу исплатиоца, уколико ти приходи нису опорезовани по другом основу у складу са Законом,

б) накнаде члановима скупштина и надзорних одбора у управним одборима, савјетима, затим стечајним и ликвидационим управницима и судијама поротницима, који немају статус запосленог у суду.

VI ПРИХОД ОД САМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Приход од самосталне дјелатности

Члан 19.

- (1) Приход од самосталне дјелатности је приход који физичко лице остварује самосталним обављањем дјелатности.
- (2) У приход од самосталне дјелатности укључују се приходи из:

- а) самосталног привређивања,
- б) пољопривреде и шумарства,
- в) изнајмљивања ствари и права који се обављају у виду занимања,
- д) обављања самосталних занимања.

Пореска основица

Члан 20.

Пореска основица пореза на доходак за физичко лице које се бави самосталном дјелатношћу представља разлику, кориговану у складу са Законом, између свих прихода које оно оствари од самосталне дјелатности и свих расхода који су потпуно и директно повезани са остваривањем прихода од те самосталне дјелатности у току пореске године.

Приход од самосталне дјелатности

Члан 21.

Приход од самосталне дјелатности, на основу кога се утврђује пореска основица из претходног члана, обухвата све приходе које порески обвезник оствари у току пореске године вршећи самосталну дјелатност.

Расходи

Члан 22.

- (1) У поступку утврђивања опорезивог дохотка, као расход прихватљив је само трошак који је у потпуности, изричито и директно повезан за дату врсту дјелатности и који је неопходан да би се дјелатност вршила.

(2) Као расход пореске године могу се признати само стварно плаћени трошкови.

(3) Као расход пореске године признаје се износ амортизације обрачунат према Прегледу средстава за амортизацију са годишњим амортизационим стопама, који је прописан Правилником о примјени Закона о порезу на добит.

Одбитак расхода

Члан 23.

(1) Одбитак расхода се признаје у години у којој је трошак стварно плаћен.

(2) Авансно плаћани трошкови не могу се одбити прије него су стварно настали, односно не могу се одбити у периоду када је плаћен аванс, него када је трошак настао.

(3) Расходи који нису везани за дјелатност пореског обвезника, приватни трошкови пореског обвезника (трошкови хобија, спорта, рекреације и слично), трошкови личног животног осигурања пореског обвезника и слично, не могу бити предмет одбитка.

Одбитак исплата запосленима

Члан 24.

(1) Да би се одбиле бруто зараде запослених, зарада мора бити:

- а) редован и неопходан издатак за пословање,
- б) исплаћена у години одбитка,
- в) на њен нето износ морају бити обрачунати и уплаћени припадајући доприноси у складу са законима.

(2) Порески обвезник може одбити износе личних примања који су плаћени запосленом, у складу са Законом, без обзира да ли су плаћени у готовини или у виду имовине.

Одбитак камата

Члан 25.

(1) Камате плаћене на зајам или кредит (у даљем тексту: зајам) узет за потребе самосталног обављања дјелатности одбијају се као расход у периоду у којем су плаћене.

(2) Порески обвезник може одбити камату на зајам само уколико:

- а) порески обвезник јесте правно одговоран за отплату зајма,
- б) порески обвезник и зајмодавац имају намјеру да порески обвезник отплати зајам и
- в) порески обвезник и зајмодавац имају дужничко-повјерилачки однос.

(3) Трошкови плаћени за добијање зајма не укључују се у камату на исти зајам. Ови трошкови увећавају основицу имовине ради амортизације, или се износ трошкова сразмјено дијели на рок на који је зајам узет, ако зајам није намјењен за куповину имовине која се амортизује.

(4) Следећа плаћања камата не могу се одбити:

а) камата на зајам за куповину инвестиционе имовине. Ова камата се додаје на основицу инвестиционе имовине,

б) камата на зајам за набавку имовине која се амортизује. Ова камата додаје се на основицу имовине која се амортизује,

в) казне за закашњело плаћање обавеза («пенали», затезне камате и слично) по зајму нису обавезни трошкови зајма и не могу се додати на камату и одбити од пореске основице и

г) камата на зајам за личне, умјесто за пословне сврхе.

(5) Трошкови камате могу бити одбитак од пореске основице пореског обвезника само ако износ камате који се одбија представља обавезу пореске године у којој се одбијање врши.

(6) Порески обвезник не може одбити авансе камате. Камата се одбија у години када она доспјева за плаћање. Аванси се одбијају за годину на коју се камата односи. Ово вриједи чак и уколико зајмодавац одбије авансе камате од уплата зајма датом зајмопримцу или изда финансијски инструмент или направи аранжман који је у суштини еквивалентан камати.

(7) Уколико се поврат камате изврши у истој години када је камата плаћена, онда се враћени износ одбија од уплаћеног износа камате за ту годину. Уколико се поврат камате изврши у наредној години, онда је враћена камата приход у години у којој је примљена до висине одбитка који је извршен у години када је камата била плаћена.

(8) Уколико порески обвезник узме зајам у пословне сврхе по каматној стопи која је нижа од тржишне каматне стопе коју наплаћују банке, пореска основица се може умањити за износ стварно плаћене камате. У случају да је каматна стопа између повезаних лица нижа од каматне стопе коју за исти зајам и под истим условима наплаћују банке, зајмопримац је дужан пријавити као приход од камате разлику између стварне стопе на зајам и стопе коју наплаћују банке, а уплатилац камате и даље је ограничен на одбитак који се заснива на стварној каматној стопи на зајам.

Трошкови закупа

Члан 26.

(1) Трошак закупа (закупнина) је сваки износ плаћен за коришћење имовине која не припада пореском обвезнику. Закупнина се може одбити као трошак само уколико се закупљена имовина користи у пословне сврхе. Уколико на основу било ког дијела уплата закупнине, порески обвезник у будућности стекне потпуно власништво на имовини или на дијелу имовине, дио уплата закупнине које су предвиђене за обезбјеђење таквог власништва сматрају се капиталним трошковима, а не закупнином која се одбија.

(2) Одбитак закупнине дозвољен је у висини тржишне цијене, односно до висине закупнине исте или сличне имовине.

(3) Уплата аванса закупнине за период дужи од текуће пореске године распоређује се равномјерно на период на који се уплата односи.

(4) Уплате које врши закупац не морају бити у цијелости одбици као трошак закупнине уколико се уговор о закупу може третирати као условни купопродајни уговор. Такве уплате закупнине морају бити раздвојене на уплату главнице и уплату камате. Да ли је уговор уговор о најму или купопродајни уговор зависи о чињеницама и околностима везаним за уговор. Уговор се сматра купопродајним уговором уколико вриједи једна од следећих околности:

- а) уговор предвиђа дио уплата закупнине за власништво које ће порески обвезник преузети након истека уговора,
- б) порески обвезник преузима власништво након назначеног броја уплата,
- в) укупан уплаћени износ или износ који треба да се уплати за коришћење имовине на кратко вријеме је велики дио износа који би порески обвезник платио да купи имовину плус финансијски трошкови,
- г) укупно плаћени износ или износ који треба да се плати је изнад текуће примјерене тржишне цијене имовине или примјерене тржишне цијене најма сличне имовине,
- д) порески обвезник има опцију да купи имовину по истеку закупа или у току трајања закупа по минималној цијени у поређењу са тржишном цијеном. Ова вриједност се утврђује на почетку примјене уговора и
- ђ) уговор утврђује дио уплата закупнине као камату.

(5) Порез на имовину који плаћа закупац изнајмљене имовине укључује се у трошак закупа и одбија од пореске основице.

(6) Уколико корисник побољшава изнајмљену имовину било изградњом објекта на изнајмљеном земљишту или изврши грађевинска побољшања на постојећем изнајмљеном објекту, корисник нема право на одбитак за трошкове изградње или побољшања. Корисник има право на одбитак амортизације за износ трошкова изградње или побољшања по нормалној амортизацији и вијеку коришћења. У случају да изнајмљивање имовине престане прије истека вијека коришћења побољшања која је учинио, а не дође до продужења уговора о закупу, корисник има право на одбитак вриједности побољшања које није амортизовано у моменту прекида закупа.

(7) Плаћање закупнине није одбитак уколико се плаћање сматра капитализацијом као у случају изнајмљивања машина за градњу објекта, коју ће корисник амортизовати, или ако се плаћања сматрају дијелом трошкова продате робе, као у случају закупа објекта за производњу производа ради продаје.

Трошкови репрезентације

Члан 27.

(1) Трошкови репрезентације се одбијају као уобичајени и неопходни пословни трошкови уколико је трошак непосредно повезан са активним вођењем пословања, питањима технолошке зависности или остваривањем развојних циљева пореског обвезника.

(2) Репрезентација обухвата извођење гостију у ресторане, на спортске приредбе, у позоришта и слично. Не дозвољава се одбитак трошкова репрезентације за коришћење тениских игралишта, голф терена, изнајмљивање јахти, авиона, ексклузивних вила, ловачких кућа и базена.

(3) Одбитак трошка репрезентације не може се извршити ако тај трошак није везан за пословање пореског обвезника. Порески обвезник мора бити у активном пословању са лицем за чије угошћавање је извршен трошак репрезентације. Трошкови репрезентације који су повезани са пословањем пореског обвезника одбијају се ако непосредно претходе или слиједу у најбољој намјери стварне пословне преговоре. Ово подразумијева трошкове да се добије нови посао или одржи продужење постојећих пословних односа. Пословни преговори морају бити главни аспект у вези с настанком трошкова репрезентације и морају представљати стварне напоре пореског обвезника да оствари приход или неку другу одређену пословну корист.

(4) Уколико су трошкови репрезентације настали у неновчаном облику, њихов новчани облик утврђује се примјеном тржишних цијена за дата добра, производе и услуге.

Трошак продате робе Члан 28.

(1) Трошак продате робе израчунава се додавањем вриједности залиха са почетка године на трошкове набављене робе током године и одузимањем вриједности залиха на крају године од овог збира.

(2) Трошак материјала утрошеног у производњи израчунава се додавањем вриједности залиха материјала са почетка године на трошкове материјала настале у производњи током године и одузимањем од овог збира вриједности залиха материјала на крају године.

Губици на роби и материјалу Члан 29.

(1) Губици робе и материјала (кало, растур, квар и лом) су губици који настају на роби и материјалу током чувања добара и при манипулацији добрима, као посљедица природних утицаја, технолошких процеса или као посљедица предузимања неопходних радњи у поступку чувања, производње и промета добара.

(2) Губици робе и материјала могу настати исушивањем, испаравањем, скупљањем, смрзавањем, разбијањем, оштећењем, кварењем, расипањем и топљењем.

(3) Под губицима робе и материјала подразумијевају се:

а) кало који представља сваки природни губитак у тежини или запремини робе и материјала до кога долази усљед природних карактеристика добара подложних испаравању, таложењу и разлагању;

б) растур је мањак на роби и материјалу настао расипањем добра при манипулацији;

в) квар је мањак који настаје на роби и материјалу због хемијских и физичких промјена, а за последицу има погоршање квалитета робе или роба постаје неупотребљива;

г) лом је мањак на роби и материјалу настао ломљењем робе и материјала који су по природи ломљиви.

(4) Као трошак признаје се само вриједност стварних губитака на роби и материјалу који су исправно ускладиштени и са којима се манипулише на прописани начин.

(5) Висина кала, растура, квара и лома утврђује се у проценту од количине робе која је у одређеном периоду набављена, прерађена, произведена или продата а како је утврђено у Прилогу број 2 који је саставни дио Правилника о примјени Закона о порезу на добит.

(6) За утврђивање губитка на залихама код пореских обвезника на које се не може примијенити стопа из става 5. овог члана, на приједлог пореског обвезника Пореска управа ће донијети посебан акт о признавању губитака.

Скривене исплате добити

Члан 30.

(1) Расходи који имају карактер скривених исплата добити власницима пореског обвезника, власницима акција или удјела у капиталу пореског обвезника не могу се признати као умањења пореске основице.

(2) Облици скривених исплата добити су:

а) давања одређених користи власнику, акционару или члану друштва уз накнаду нижу од тржишне, укључујући и повољнију камату, под којом се подразумјева разлика између уговорене ниже камате и камате која би, под осталим истим условима, била плаћена банци;

б) плаћања веће накнаде акционару или члану друштва за добра или услуге од тржишне вриједности добара, услуга или учинака односно користи које је он дао друштву;

в) давања добара или услуга акционару или члану друштва у вриједности већој од тржишне вриједности добара, услуга или учинака односно користи које је он дао друштву;

г) омогућавања акционару или члану друштва користи за које власништво није правни основ њиховог давања;

д) ослобађање од одговорности за настале трошкове и штете које се не могу признати као расходи, а за које је утврђена одговорност лица које се ослобађа одговорности.

Приходи и расходи по основу дугорочног уговора
Члан 31.

(1) Ако порески обвезник има закључене дугорочне уговоре, приходи и расходи по основу дугорочних уговора морају бити уврштени у приходе, односно одбијени као расход према проценту извршења прихода и расхода у току пореске године.

(2) Дугорочни уговор је сваки уговор о ангажовању пореског обвезника на пословима из његове дјелатности за потребе друге уговорне стране, а који не могу бити извршени у року краћем од 12 мјесеци од дана потписа уговора.

VII АМОРТИЗАЦИЈА

Имовина која се може амортизовати
Члан 32.

(1) Амортизација је годишњи одбитак који омогућује пореском обвезнику да надокнади трошкове или дио основице одређене имовине током вијека коришћења имовине коју порески обвезник користи у пословању и губитак вриједности имовине због хабања и застарјелости. Имовина која не смањује вриједност трошењем или застарјевањем, или имовина која нема ограничен вијек коришћења, не сматра се имовином која се амортизује. Амортизацији не подлијежу земљишта, шуме и слична природна богатства, инвестициона имовина, споменици културе и умјетничка дјела.

(2) Не признаје се као порески расход амортизација обрачуната на отписану основицу имовине.

(3) Расходима амортизације сматра се и повећани износ амортизације основице имовине због усклађивања основице имовине на више, до висине износа који је по тој основи у истој пореској години урачунат у приходе.

(4) Расходима амортизације сматра се и повећани износ амортизације основице имовине због повећања основице имовине за износ трошкова поправки и одржавања који прелазе 5% од основице имовине на почетку пореске године.

(5) Да би имовина подлијегала амортизацији, мора испуњавати следеће услове:

- а) имовина мора бити у власништву пореског обвезника,
- б) имовина мора бити на коришћењу у пословању пореског обвезника у Републици Српској,
- в) имовина мора имати одређен вијек коришћења,
- г) вијек коришћења имовине мора бити дужи од једне године и
- д) имовина мора имати вриједност већу од 1000 конвертибилних марака.

(6) Интерно створени и верификовани «goodwill», заштитни знак и трговачка марка не могу се амортизовати. Ако су они купљени, набавна цијена је позната и могу се амортизовати у року од 15 година.

(7) Стављање имовине у употребу значи да је имовина спремна и на располагању за коришћење, чак и ако порески обвезник стварно не користи ту имовину.

Метод амортизације

Члан 33.

За сву имовину одобрава се исти износ одбитка сваке године током вијека коришћења имовине (линеарни метод), према Прегледу средстава за амортизацију са годишњим амортизационим стопама, који је прописан Правилником о примјени Закона о порезу на добит.

Прилагођавање одбитка амортизације

Члан 34.

(1) Обрачун амортизације за новонабављену имовину почиње наредног мјесеца од дана стављања у употребу, осим амортизације грађевинских објеката за које обрачун почиње од првог дана наредне године од године у којој је имовина стављена у употребу.

(2) Одбитак амортизације у години у којој је имовина продата, извршен трансфер или је на други начин стављена ван употребе, утврђује се пропорционално дужини времена у коме је та имовина коришћена у пословне сврхе пореског обвезника, током пореске године за коју се врши одбитак амортизације.

Амортизација изнајмљене имовине

Члан 35.

(1) Закуподавац може амортизовати изнајмљену имовину уколико закуподавац задржи власништво над имовином и послеје изнајмљивања имовине другоме. Закуподавац, коме припадају приходи од изнајмљивања имовине, сноси трошкове коришћења и хабања имовине. Чак и кад је имовина изнајмљена другом лицу које је сагласно да чува и одржава имовину, одбитак за амортизацију се признаје закуподавцу.

(2) Уколико купац побољша изнајмљену имовину било да изгради грађевински објекат на изнајмљеном земљишту или изврши грађевинска побољшања или проширење на постојећем изнајмљеном објекту, закупцу је дозвољен одбитак за амортизацију у износу трошкова изградње, реконструкције или проширења у складу с вијеком коришћења. У случају да закуп истекне прије истека вијека амортизације и не дође до продужења закупа, тада купац има право на одбитак до оног износа који није амортизован у тренутку раскида закупа.

(3) Уколико је имовина купљена, а затим изнајмљена продавцу имовине, купац може амортизовати имовину уколико се купац сматра власником имовине.

Основица за амортизацију

Члан 36.

(1) Основица имовине за амортизацију је набавна цијена или цијена коштања имовине. Набавна цијена имовине је износ који је порески обвезник платио било у новцу, дужничкој обавези, имовини или услугама које се дају продавцу, или преузимање дужничке обавезе продавца над имовином.

(2) Набавна цијена укључује фактурну вриједност увећану за све трошкове набавке и стављања у употребу, укључујући и ПДВ уколико обвезник нема право на одбитак улазног ПДВ-а.

(3) Ако је имовина набављена према амортизационом плану отплате којим се наплаћује ниска или се не наплаћује камата, основица имовине је набавна цијена умањена за износ који се сматра неисказаном (скривеном, дисконтованом) каматом. Неисказана или дисконтована камата је разлика између износа камате изражене у дужничкој обавези и износа који би наплатила банка за исти износ дуга.

(4) Ако порески обвезник купи пословну дјелатност, порески обвезник такође купује и сву имовину те пословне дјелатности, попут земљишта, грађевина и машина. Набавна цијена мора бити посебно исказана за сваку врсту имовине купљене пословне дјелатности.

(5) Ако порески обвезник купи грађевински објекат и земљиште на којем је саграђен грађевински објекат, набавна цијена се мора посебно исказати за вриједност земљишта и вриједност грађевинског објекта. Ово се може утврдити у процентима од укупне набавне цијене објекта и земљишта.

Основица за амортизацију грађевинских објеката

Члан 37.

(1) Када порески обвезник купи грађевински објекат у пословне сврхе, у основицу имовине, поред новца, кредита, имовне или услуга које се дају продавцу, укључују се одређене таксе и други трошкови који су били неопходни при набавци грађевинских објеката . Трошкови везани за куповину грађевинских објеката укључују трошкове и таксе везане за кредит, неплаћене порезе на непокретну имовину код продавца које је платио купац, порезе на трансфер, увођење комуналија, провизије, адвокатске накнаде, накнаде за упис, процјене, и сваки износ који продавац дугује, а који је купац прихватио да плати.

(2) Ако порески обвезник изгради грађевински објекат за пословно коришћење, трошкови изградње су дио основице завршене имовине. У ове трошкове укључују се и трошкови уређења земљишта, трошкови рада и материјала, хонорар за архитекту, накнаде за грађевинску дозволу, исплате извођачима радова, плаћања за изнајмљену опрему, таксе за инспекцију, камате на кредит за изградњу.

(3) Ако се порески обвезник бави грађевинарством и користи своје властите раднике, материјал и опрему да сагради грађевински објекат за властите потребе, основица грађевинског објекта ће такође укључивати све исплате извршене за грађевинске радове, амортизацију за опрему коју посједује и користи порески обвезник у пословању везаном за изградњу, трошкове рада и одржавања опреме која се користи у изградњи, трошак залиха и материјала који су коришћени у изградњи.

Основица за створену нематеријалну имовину

Члан 38.

Трошак израде патента или ауторског права може, по избору пореског обвезника, да се одбије у години када је исплаћен или израђен или да се амортизује у периоду вијека коришћења. Основица у сврху амортизације је:

а) Основица за патент обухвата трошкове развоја, истраживања, експериментисања, нацрта, прототипа, модела за тестирања, адвокатске и друге накнаде неопходне за регистрацију. Плате које је порески обвезник исплатио запосленима за развој или стварање патентираних имовине не додају се на основицу, као ни трошкови анкетирања потенцијалних потрошача, управљања, оглашавања и промоције,

б) Основица ауторског права које је створио порески обвезник јесте трошак материјала, накнада за регистрацију и помоћ административног особља. Плате које је порески обвезник исплатио запосленима за развој или стварање имовине заштићене ауторским правом не додају се на основицу, нити трошкови анкетирања потрошача, анализирања, оглашавања и промоције.

Основица купљене нематеријалне имовине

Члан 39.

Основица купљене нематеријалне имовине јесте набавна цијена те нематеријалне имовине. У том смислу, нематеријална имовина обухвата патенте, ауторска права, франшизе и лиценце, заштитне знакове, трговачке називе и неприкосновени дио вриједности фирме.

Основица имовине примљене за услуге

Члан 40.

Уколико је порески обвезник примио пословну или инвестициону имовину на име наплате услуга које је пружио, у приход пореског обвезника укључује се тржишна вриједност тако примљене имовине, а основица примљене имовине је тржишна вриједност имовине која је укључена у приход.

Основица имовине која се добије на поклон

Члан 41.

Основица имовине примљене на поклон је тржишна вриједност на дан стицања права над примљеном имовином, уколико је тржишна вриједност имовине већа од вриједности код

поклонодавца. Моменат стицања права над имовином сматра се дан предаје у посјед те имовине.

Основица наслијеђене имовине

Члан 42.

Основица наслијеђене имовине је тржишна вриједност имовине на дан ступања у посјед наслијеђене имовине.

Основица имовине добијене од супружника

Члан 43.

Ако порески обвезник добије имовину од супружника путем развода, основица примљене имовине је иста основица као и кад је имовину посједовао супружник до момента трансфера.

Основица имовине која је резултат побољшања

Члан 44.

(1) Уколико је трошак оправке или побољшања имовине која се амортизује испод 5% од усклађене основице имовине на почетку пореске године, онда се трошак сматра као текући трошак.

(2) Уколико трошак оправке или побољшања прелази 5% усклађене основице имовине на почетку године, онда се трошак мора додати на основицу имовине.

(3) Закуподавац имовине нема право да повећа основицу изнајмљене имовине за трошкове побољшања које је урадио закупопримац на закупљеној имовини. Уколико је трошак таквог побољшања замјена за закупнину, а закуподавац је пријавио закупнину као приход, онда се трошак побољшања може додати на усклађену основицу имовине коју закуподавац даје у закуп.

Искоришћавање природних ресурса

Члан 45.

(1) Дозвољен је одбитак за искоришћавање (црпљење, експлоатацију) природних ресурса при утврђивању пореске основице за приходе који су насатали искоришћавањем природних ресурса.

(2) Методи израчунавања трошкова искоришћавања (експлоатације) природних ресурса:

а) Метод трошка искоришћавања (црпљења, експлоатације) захтијева одређивање укупног броја јединица које чине налазиште природног ресурса које користи порески обвезник. Пошто се утврди укупан број јединица, набавна цијена имовине се дијели са укупним бројем јединица и добије се трошак искоришћавања по јединици. Множењем трошка

искоришћавања по јединици са бројем искоришћених (ископаних, извађених и сл.) јединица у току пореске године добије се трошак експлоатације природног ресурса који се може одбити за дату пореску годину.

б) Методом стопе искоришћавања (црпљења, експлоатације) паушални проценат од бруто прихода оствареног експлоатацијом природног ресурса постаје трошак који се одбија за искоришћавање природног ресурса. Овај метод се може користити за већину имовине засноване на експлоатацији природних ресурса (рудно налазиште, нафтна бушотина, каменолом), осим за дрво, за које се користи претходни метод. Дозвољене паушалне стопе су слиједеће:

- 1) Нафта и плин - 15%
- 2) Угаљ - 25%
- 3) Бакар, сребро, жељезна руда - 15%
- 4) Рудници метала, мермера, гранита, гипса и глине - 15%
- 5) Шљунак, тресет, камен кречњак, пијесак, шкриљац - 10%
- 6) Сви остали минерали -10%

в) Трошкови истраживања и бушења за нафту и плин и лежишта минерала могу се или одбити као текући трошак или додати на основицу имовине за искоришћење по избору пореског обвезника.

VIII ЗАЈЕДНИЧКО ОБАВЉАЊЕ САМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Заједничко обављање самосталне дјелатности

Члан 46.

(1) Заједничко обављање самосталне дјелатности (у даљем тексту: партнерство) постоји ако се удруже два или више физичких лица у циљу обављања пословне активности. Партнерство престаје да постоји у случају прекида свих његових активности.

(2) Доходак, добици и губици, одбици и порески кредити партнерства се преносе на партнере на основу удјела сваког партнера, у складу са уговором о партнерству. Чланови партнерства су порески обвезници пореза на доходак који им је припао заједничким обављањем самосталне дјелатности. Међутим, партнерство је одговорно за одређивање пореског задужења сваког од партнера и за уплате аконтације на име сваког од партнера.

(3) Носилац заједничке дјелатности подноси годишњу обавјештајну пријаву, у форми пореске пријаве, наводећи пословне активности партнерства, име и адресу сваког партнера, као и удио сваког партнера у добити или губитку који чине пореску основицу, удио сваког партнера у пореском задужењу и укупну суму пореских аконтација уплаћених у име сваког партнера. Партнерство је обавезно сваком партнеру доставити завршни годишњи извјештај о његовом удјелу у доходу и губицима партнерства и преглед уплата аконтација пореза на доходак у његово име.

(4) Сваки порески обвезник, члан партнерства, мора на личној пореској пријави навести свој удио у добити или губицима партнерства.

(5) Уговором о партнерству одређује се удио партнера у доходаку и губитку. Уколико уговор о партнерству не наводи проценат учешћа партнера у доходу и губицима, онда се удио појединачних партнера у доходу и губицима партнерства одређује дјелењем укупног дохода, односно губитка партнерства бројем партнера.

(6) Утврђивање прихода, расхода, дохода, губитка и удјела партнера врши се готовинском методом.

(7) Партнер не може преузети удио у губитку партнерства на својој личној пореској пријави, осим ако прилагођена основица партнерског учешћа у партнерству на крају године премашује износ губитка у години у којој је губитак настао или уколико је губитак резултат престанка партнерског учешћа у партнерству.

IX ГУБИТАК ИЗ САМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Губитак из самосталне дјелатности

Члан 47.

(1) Порески губитак настаје ако је износ признатих расхода већи од износа прихода укључених у утврђивање пореске основице у складу са Законом.

(2) Порески губитак настао у једној пореској години може се преносити и одбијати од пореске основице највише у наредних пет година. Ако порески губитак из једне пореске године није сведен на нулу у наредних пет година, порески обвезник последице истека пет пореских година губи право на одбитак тог пренесеног пореског губитка у шестој и наредним пореским годинама.

(3) Приликом утврђивања износа губитка ради умањења дохода, порески обвезник не може комбиновати губитак из текуће године са губицима из претходних година. Губитак из сваке године се евидентира и одвојено одбија од дохода. Рок од пет година за пренос и одбијање од пореске основице тече посебно за сваки порески губитак.

(4) Уколико се губитак преноси из двије или више претходних пореских година на текућу годину, прво се одбија губитак из најраније године, а затим губитак из каснијих пореских година. Губитак који је настао у периоду ранијем од пет пореских година, не може се одбити од дохода текуће нити наредних пореских година.

(5) Порески губитак не може се одбити од пореске основице ако је настао:

- а) из пословања са повезаним лицем,
- б) избјегавањем плаћања пореза и
- в) из дјелатности која није дозвољена.

Х ДЈЕЛАТНОСТ МАЛОГ ПРЕДУЗЕТНИКА

Мали предузетник

Члан 48.

Да би стекао статус малог предузетника порески обвезник мора испуњавати кумулативно критеријуме из члана 20. Закона током цијеле пореске године у којој је захтјевао такав статус. Ако порески обвезник изгуби један од критеријума, губи статус малог предузетника. У том случају, обавезан је Пореској управи доставити пореску пријаву пореза на доходак, користећи готовински метод.

Критеријуми за статус малог пореског обвезника

Члан 49.

Порески обвезник има статус малог предузетника уколико кумулативно испуњава слиједеће услове:

- а) да обавља самосталну дјелатност, изузев финансијских услуга и организовања игара на срећу,
- б) да број запослених мјесечно не прелази 3, без обзира да ли се ради о пуном радном времену или краћем радном времену од пуног и
- в) да укупан остварени приход у пореској години не смије прећи 50.000 КМ. Под оствареним приходом подразумијева се приход остварен обављањем дјелатности и који је наплаћен. У то спада новац примљен у благајну, новац примљен на банковни рачун и примљена добра и услуге. Приходи у облику добара и услуга појављују се у случају компензације. Приливи по основу кредита и новчаних дознака које не проистичу из обављања дјелатности (примљени зајмови, донације, дивиденде) не представљају приходе. У приходе се не укључују ни они приходи који су били укључени у основицу за утврђивање пореза на доходак прије 01.01.2007. године.

Пореска стопа и плаћање пореза

Члан 50.

- (1) Мали предузетник плаћа порез на доходак по стопи од 2% на остварени приход.
- (2) Годишњи износ пореза малог предузетника не може бити мањи од 600 КМ.
- (3) Мали предузетник плаћа порез на укупан мјесечни приход најдаље до десетог у мјесецу за претходни мјесец. Мјесечни износ плаћеног пореза не може бити мањи од 50 КМ.
- (4) Обрачунати и уплаћени порез на укупан приход остварен током пореске године представља коначну пореску обавезу малог предузетника за дату пореску годину и не исказује се у годишњој пореској пријави.

(5) Ако порески обвезник током пореске године у којој има статус малог предузетника изгуби тај статус или својом вољом одустане од таквог статуса обавезан је да за дату пореску годину поднесе годишњу пореску пријаву за порез на доходак.

XI КЊИГЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 51.

(1) Порески обвезник који обавља самосталну дјелатност обавезан је водити прописане пословне књиге и евиденције. Ако физичко лице има регистровано више од једне пословне дјелатности, порески обвезник је дужан водити посебне књиге и евиденције за сваку самосталну пословну дјелатност.

(2) Систем вођења књига и евиденција треба да региструје и прикаже сваку трансакцију.

(3) Пословне књиге су Књига промета, Књига прихода, Књига расхода, Попис сталне имовине и Евиденција потраживања и обавеза.

(4) У пословне књиге и евиденције уносе се општи подаци о пореском обвезнику (име, презиме, ЈИБ, ЈМБГ, адреса, назив радње, врста дјелатности) и подаци за коју је књига или евиденција намјењена.

(5) Пословне књиге воде се за сваку пореску годину.

(6) Садржај и изглед наведених пословних књига је саставни дио овог Правилника.

Књига промета

Члан 52.

(1) Мали порески обвезник води само Књигу промета која се налази у Прилогу број 1 Правилника и чини његов саставни дио.

(2) Књига промета је евиденција у коју се на крају радног дана, а најкасније прије почетка идућег радног дана, уписују износи наплаћени у готовом новцу, платним картицама и чековима.

(3) Порески обвезници који обављају дјелатност трговине на мало или пружају услуге грађанима у више продајних мјеста, обавезни су Књигу промета водити за сваку пословну јединицу, продајно мјесто, радњу или друго.

Књига прихода

Члан 53.

Књига прихода је евиденција о наплаћеним приходима у готовом новцу, стварима и услугама, а налази се у Прилогу број 2 Правилника и чини његов саставни дио.

Књига расхода

Члан 54.

Књига расхода је евиденција о плаћеним трошковима и износу обрачунате амортизације а налази се у Прилогу број 3 Правилника и чини његов саставни дио

Попис сталне имовине
Члан 55.

Порески обвезник успоставља евиденцију сталне имовине приликом регистрања самосталне дјелатности и води га непрекидно током обављања дјелатности. Образац Пописа сталне имовине налази се у Прилогу број 4 Правилника и чини његов саставни дио.

Евиденција потраживања и обавеза
Члан 56.

Порески обвезник дужан је водити Евиденцију потраживања и обавеза. Образац евиденције потраживања и обавеза налази се у Прилогу број 5 Правилника и чини његов саставни дио. Евиденција потраживања и обавеза представља преглед свих издатих и примљених рачуна, осим оних наплаћених или плаћених на начин који има обиљежја готовинског плаћања.

Члан 57.
Рачун за безготовинска плаћања

(1) Порески обвезник који врши продају роба или услуга уз безготовинско плаћање обавезан је купцу издати рачун.

(2) Рачун из претходног става мора да садржи:

- а) Податке о продавцу
- б) Податке о купцу
- в) Број фактуре
- г) Датум фактуре
- д) Податке о артиклима ка што су шифра артикла, назив артикла, јединица мјере, количина, цијена, вриједност, проценат рабата, износ рабата, вриједност без ПДВ, стопа ПДВ, ПДВ, вриједност са ПДВ-ом
- ђ) Укупно

Рачун за готовинска плаћања
Члан 58.

(1) Порески обвезник који врши продају роба или услуга за готовину обавезан је купцу издати рачун.

(2) Рачун представља одсјечак траке из регистар касе, аутомата за наплату и други облици који потврђују да је извршена трансакција и да ју је пратило готовинско плаћање у корист пореског обвезника.

(3) Обвезници пореза на додану вриједност издају рачуне на обрасцима чији су облик и садржај уређени прописима о порезу на додату вриједност.

(4) Рачуни које издају обвезници пореза на доходак, а који нису обвезници пореза на додату вриједност, обавезно садрже најмање податке о издаваоцу, о пословној јединици ако је промет обављен преко пословне јединице, затим датум издавања рачуна, број рачуна, назив робе или услуге, јединичну цијену и укупни износ рачуна. Рачун се издаје у најмање два примјерка, од којих се један уручује купцу, а други служи издаваоцу као документ за књижење у пословним књигама.

(5) Обвезник пореза на доходак који обавља самосталну дјелатност, за коју није обвезник пореза на додату вриједност, а претежни дио пословних прихода остварује продајом дневне штампе, дувана и дуванских прерађевина, лутрије, спортске прогнозе, лота, поштанских марака, дописница, писама или продајом на тржницама, пијацама и отвореним просторима, није обавезан испоставити рачун купцу.

(6) Тржницама и отвореним просторима, сматрају се мјеста која надлежни органи одреде као тржнице или мјеста на којима се може трговати.

XII ПРИХОД ОД АУТОРСКИХ ПРАВА, ПРАВА СРОДНИХ АУТОРСКОМ ПРАВУ И ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

Приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине

Члан 59.

(1) Порески обвезник остварује приход од ауторских права по сљедећим основама:

- а) писана дјела (књижевна, научна, стручна, публицистичка и друга дјела, студије, рецензије и слично);
- б) говорна дјела;
- в) драмска и драмско-музичка дјела;
- г) пантомимска и кореографска дјела, чије је представљање утврђено писмено или на неки други начин;
- д) музичка дјела са ријечима или без њих;
- ђ) кинематографска дјела и дјела створена на начин сличан кинематографији;
- е) стваралаштво из домена ликовне умјетности;
- ж) картографска дјела;
- з) идејни пројекти, скице, цртежи и друга дјела направљена од пластичних материјала која се односе на архитектуру, географију, топографију или коју другу област науке или умјетности;
- и) стрипови, укрштенице и слично;
- ј) редакцијска дјела која с обзиром на избор и распоред грађе, представљају самосталну духовну творевину;
- к) преводи, лектуре, аранжмани музичке обраде и друге прераде ауторских дјела;

л) награде на конкурсима за израду умјетничких, научних, стручних и осталих ауторских дјела, награде на конкурсима за израду идејних пројеката, као и награда за постигнути успјех у науци и умјетности, ако овим Законом није друкчије одређено;

љ) извођење музичких, књижевних и других дјела;

м) коришћење изведених музичких материјала;

н) изради прототипа умјетничких предмета који се уступају предузећима као модели за умножавање (производњу) таквих предмета;

њ) ликовна дјела из области примјењених умјетности;

о) остала ауторска дјела.

(2) Ликовним дјелом из области примјењених умјетности из става 1. тачка њ. сматрају се уникати које је аутор сам израдио по сопственој замисли у гранамa примјењених умјетности, као што су:

а) пластична дјела од камена, драгог камења, дрвета, метала, племенитих метала, стакла, пластике и слично;

б) умјетничка керамика;

в) радови из области унутрашње архитектуре, фасадне архитектуре, обликовања простора, као и обављање надзора над извођењем тих радова;

г) умјетничка рјешења из области хортикултуре;

д) зидно сликарство и сликарство у простору (у техникама: фреска, графика, мозаик, интарзија, витраж, емајл и сл.), као и интарзирани предмети и предмети од емајла;

ђ) умјетничка графичка рјешења (плакати, пригодна графика, сериграфија, опрема, књига, часописа и листова, амбалажа, годишњаци, каталози, проспекти, алманаси и слично);

е) умјетничка фотографија и дела произведена поступком сличним фотографији;

ж) умјетничка обрада текстила (таписерија, ткани текстил и слично);

з) умјетничка рјешења за сценографију и костимографију;

и) модно креаторство;

ј) рјешења за индустријско обликовање;

к) рестаураторска и конзерваторска дјела из области културе и уметности;

л) идејне скице и цртежи у примјењеној уметности, као и продати прототипови примјењене умјетности, ако су по постојећим обичајима задржали карактер оригинала.

(3) Порески обвезник остварује приход од права сродних ауторском праву по сљедећим основама:

а) праву интерпретатора;

б) праву произвођача фонограма;

в) праву произвођача видеограма;

г) праву произвођача емисије;

д) праву произвођача базе података.

(4) Порески обвезник остварује приход од права индустријске својине по сљедећим основама:

- а) патенти;
- б) жиг;
- в) модел и узорак;
- г) техничко унапређење.

Пореска основица **Члан 60.**

Пореска основица за обрачун пореза по основу ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине је доходак остварен од ових права. Пореска основица се добије када се од укупног прихода одбију трошкови које је порески обвезник имао при остваривању и очувању тих прихода.

Порески обвезник **Члан 61.**

Обвезник пореза на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине је физичко лице аутор, носилац, односно власник права који остварује доходак од ових права.

Признавање трошкова **Члан 62.**

(1) Пореском обвезнику који остварује приход од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине признају се стварни трошкови неопходни за остваривање прихода по основу ауторских права и заштиту ауторских права као што су:

а) таксе и трошкови који се плаћају за заштиту патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, у складу са потврдом надлежног органа за његову заштиту;

б) трошкови израде нацрта и техничког описа патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, који су били саставни дио пријаве којом се од надлежног органа тражи њихова заштита, према потврди стручног лица које је изградило те нацрте и техничке описе и уз мишљење о реалности ових трошкова које издаје одговарајућа организација проналазача;

в) трошкови за израду прототипа, потребног да би се патент, жиг, модел, узорак или техничко унапређење провјерио, под условом да су пријављени, односно заштићени. Ако је прототип израђен у предузећу, односно установи, потврду о трошковима израде издаје израђивач. Ако је прототип израдио проналазач у сопственој режији, признају се стварни трошкови које је имао, а мишљење о реалности трошкова издаје одговарајућа организација проналазача.

(2) Пореском обвезнику који остварује доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и праву индустријске својине могу се уместо стварних трошкова признати следећи нормирани трошкови као неопходни трошкови за остваривање прихода:

а) У висини од 60% од укупног прихода за вајарска дјела, таписерије, умјетничку керамику, керамопластику, мозаик и витраж, за умјетничку фотографију, зидно сликарство и сликарство у простору у техникама фреска, графика, интарзија, емајл, интарзиране и емајлиране предмете, костимографију, модно креаторство и умјетничку обраду текстила, ткани текстил, штампани текстил и слично.

б) У висини од 50% од укупног прихода за сликарска дјела, графичка дјела, индустријско обликовање са израдом модела макета, ситну пластику, радове визуелних комуникација, радове у области унутрашње архитектуре и обраде фасада, обликовање простора, радове на подручју хортикултуре, вршење умјетничког надзора над извођењем радова у области унутрашње и фасадне архитектуре, обликовања простора и хортикултуре са израдом модела и макета, умјетничка рјешења за сценографију, научна, стручна, књижевна и публицистичка дјела, усмено и писмено превођење, музичка и кинематографска дјела и рестаураторска и конзерваторска дјела у области културе и умјетности, за извођење умјетничких дјела свирања и пјевања, позоришна и филмска глума, рецитовања, снимања филмова и идејне скице за таписерију и костимографију кад се не изводе у материјалу;

в) У висини од 40% од укупног прихода за интерпретацију, односно извођење естрадних програма забавне и народне музике, производњу фонограма, производњу видеограма, производњу емисије, производњу базе података и за друга ауторска и сродна права која нису наведена у тачкама а) и б).

ХИИ ПРИХОДИ ОД КАПИТАЛА

Приход од капитала

Члан 63.

Приход од капитала укључује камате, дивиденде и приход остварен издавањем у закуп и подзакуп покретне и непокретне имовине.

Камате и дивиденде

Члан 64.

(1) Камате по основу штедних улога и камате од државних обвезница не укључују се у пореску основицу. Дивиденда настала расподјелом предходно опорезиве добити, такође се не укључује у опорезиви доходак.

(2) Приход остварен по основу камате од дужничке обавезе (давања зајма) се укључује у доходак који је предмет опорезивања, под условом да средства примљена на зајам нису кориштена за обављање дјелатности друштва, односно ортачке радње. Приход од камате се уврштава у доходак пореске године за коју је камата исплаћена.

(3) Авансно наплаћена камата пропорционално се распоређује као приход од камате током вијека отплате зајма.

(4) Ако је каматна стопа на дужничку обавезу нула или мања од каматне стопе коју за сличан износ зајма примјењују комерцијалне банке у Републици Српској, давалац зајма је дужан да као приход од камате прикаже износ необрачунате камате. Овај износ подразумјева цјелокупни износ камате, ако је зајам дат по каматној стопи нула, односно разлику камате, ако је она обрачуната по каматној стопи нижој од банкарске. Ови износи представљају приписану камату.

Приход од закупа Члан 65.

(1) Приход остварен од изнајмљивања имовине обухвата:

- а) периодична плаћања за коришћење покретне и непокретне имовине (закупнину);
- б) авансна плаћања закупнине која се односе на пореску годину за коју се утврђује пореска основица пореза на доходак;
- в) порез на непокретну имовину који је платио закупац;
- г) побољшања изнајмљене имовине која изврши закупац као вид компензације или умањења закупнине.

(2) Сви видови компензације, материјални и нематеријални, за право коришћења имовине представљају приход од закупа. Вриједност компензације која се прихвата као закупнина једнака је тржишној цијени примљених добара или услуга.

(3) Расходи настали као претпоставка остваривања прихода по основу закупа могу се одбити од оствареног прихода у стварном износу или у процентуалном износу, у складу са чланом 30. Закона.

(4) Ако плаћање закупнине има карактер отплате имовине у купопродајној трансакцији, а не по основу закупа, приход остварен на овај начин се дијели на главницу и камату и не сматра се приходом од закупа.

XIV КАПИТАЛНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ

Продаја или пренос имовине коју користи порески обвезник у пословању Члан 66.

(1) Продајом, преносом или замјеном имовине коју порески обвезник користи у пословању може настати добитак или губитак. Добитак је износ који порески обвезник прими или оствари када је приход од продаје, преноса или размјене имовине већа од усклађене основице имовине. Губитак настаје када је усклађена основица имовине већа од прихода примљеног за продају, пренос или замијену имовине.

(2) Усклађена основица продате имовине је првобитна набавна цијена имовине увећана за трошкове инвестиционог одржавања и умањена за трошкове амортизације. Приликом

утврђивања добитка или губитка од продате имовине, трошкови продаје се додају на усклађену основицу продате имовине.

(3) Приход који продавац оствари од продаје или размјене пословне имовине је укупан износ примљеног новца, увећан за тржишну цијену примљене имовине или услуга, ако су примљени. Остварени приход укључује и све обавезе које се односе на пренесену имовину, као што су порези на некретнине или хипотеке које купац плаћа у име продавца.

(4) Добитак или губитак остварен продајом пословне имовине је обични добитак или губитак, што значи, да се добитак или губитак, уколико се прода више дијелова имовине, додаје или одбија од пореске основице пореског обвезника у години када је приход од имовине настао.

(5) Тржишна вриједност значи цијену по којој би имовина прешла из руке у руку између неповезаног купца и продавца када оба познају све неопходне чињенице и ниједан не мора ни купити ни продати. Ако купац и продавац, који по природи имају супротне или супротстављене интересе поводом цијене имовине, одреде обострано прихватљиву цијену имовини без икаквих вањских присила или утицаја, таква цијена се сматра доказом слободне тржишне цијене.

Чињење доброг дјела пословном имовином Члан 67.

Уколико порески обвезник прода, пренесе или размијени имовину по цијени испод тржишне цијене с намјером да тиме учини «добро дјело», односно поклон, трансакција се третира дјелимично као продаја, а дјелимично као поклон. При таквој трансакцији, добитак ће се остварити уколико је примљени приход већи од усклађене основице имовине. Међутим, не признаје се губитак уколико је примљени приход испод усклађене основице имовине.

Добитак од враћања у посјед пословне имовине од стране зајмодавца Члан 68.

(1) Уколико зајмодавац врати у посјед имовину зато што зајмопримац не отплаћује дуг, враћање у посјед се третира као продаја или размјена од чега зајмодавац може имати добитак или губитак.

(2) Добитак или губитак се утврђује на исти начин као и редовна продаја или размјена имовине која се користи за обављање пословне дјелатности.

(3) Уколико је тржишна цијена враћене имовине у посјед мања од износа дуга зајмодавцу, онда се сматра да је зајмодавац остварио приход од тако наплаћеног дуга за онолико колико је дуг већи од тржишне цијене имовине.

Добитак од одузимања или ненамјерног оштећења имовине Члан 69.

(1) Уколико власт изузме имовину пореског обвезника или је имовина ненамјерно уништена или оштећена, односно уколико порески обвезник прода имовину под пријетњом изузимања,

добитак или губитак се утврђује поређењем усклађене основице имовине са примљеним износом на име изузимања од власти или са износом примљеним од осигурања на име оштећења имовине. Износ који се прими подразумјева новац и сваки други износ који власт или осигуравајуће друштво плате.

(2) Уколико је накнада за изузимање или примљено осигурање већа од усклађене основице имовине, порески обвезник остварује добитак за који се увећава пореска основица. Уколико је накнада за изузимање или примљено осигурање мање од усклађене основице имовине, порески обвезник је претрпио губитак који се може одбити од пореске основице.

(3) Исказивање добитка може бити одгођено уколико порески обвезник купи имовину која је слична или слична по употреби изузетој или оштећеној имовини, у року од двије године од датума пријема износа за изузимање или износа од осигуравајућег друштва. Да би одложио исказивање добитка, порески обвезник мора купити у замјену имовину од неповезаног лица и имовина мора коштати исто онолико колико је примио на име изузимања или од осигуравајућег друштва. Уколико је цијена замјенске имовине нижа од примљених износа, добитак је разлика између износа од изузимања или осигуравајућег друштва који није употребљен за куповину замјенске имовине.

Размјена сличне имовине

Члан 70.

(1) Никакав добитак нити губитак се не исказује уколико се имовина коју физичко лице држи у циљу инвестирања или коришћења за пословне намјене замијени искључиво за сличну имовину на подручју Републике Српске.

(2) Слична имовина је имовина исте природе или намјене, чак и ако се разликује по класи или квалитету. Размјена некретнине за некретнину и замјена машине за машину је размјена сличне имовине. Имовина из Републике Српске не може се замјенити за имовину у другој земљи.

(3) Размјена имовине из овог члана не односи се на размјену инвентара, акција, вриједносних папира нити ортачког улога.

(4) У случају да порески обвезник приликом размјене имовине прими новац или неку другу имовину као додатак за сличну имовину, утврђује се остварени добитак у циљу опорезивања.

(5) Порески обвезник који размјењује сличну имовину за сличну имовину и доплати другом лицу за размјену новац не остварује добитак у висини доплаћеног новца. Уколико порески обвезник доплати другој страни у имовини, порески обвезник који доплаћује остварује добитак или губитак.

(6) Размјене су дозвољена између два и више лица.

Капитална добит и капитални губитак из имовине која не служи за обављање дјелатности

Члан 71.

- (1) Капитална добит представља пораст прометне вриједности имовине (капиталне и инвестиционе) од момента њене набавке до момента њене продаје или другог облика трансфера. Капитални губитак представља смањење прометне вриједности имовине (капиталне и инвестиционе) од момента њене набавке до момента њене продаје или другог облика трансфера. Капитална добит или губитак је разлика између оствареног прихода приликом продаје или другог облика трансфера имовине и набавне вриједности која је увећана за све трошкове који су настали приликом продаје.
- (2) Инвестициона имовина је сва имовина коју посједује порески обвезник, а која се не користи за обављање дјелатности пореског обвезника. Инвестициона имовина обухвата акције, удјеле у капиталу, хартије од вриједности, стари ковани новац, стару валуту, драго камење и накит, поштанске марке, злато, сребро и друге племените метале и разне умјетнине. Инвестициона имовина не обухвата имовину која је намјењена продаји као облик редовне дјелатности пореског обвезника, имовину која се амортизује, некретнине које се користе за обављање дјелатности, ауторска права или патенте на производе које произведе или креира порески обвезник.
- (3) Набавна вриједност инвестиционе имовине је фактурна вриједност увећана за све трошкове који су у вези с том набавком, као што су провизије, порези, транспортни трошкови и камата на зајам узет за куповину имовине.
- (4) Основица имовине примљених акција и удјела у капиталу за пренесену имовину пореском обвезнику је једнака тржишној вриједности пренесене имовине увећане за трошкове извршеног преноса имовине.
- (5) Основица инвестиционе имовине страног лица које набавља инвестициону имовину прије него што постане порески обвезник у Републици Српској је тржишна цијена имовине у тренутку када лице постане порески обвезник у Републици Српској.
- (6) Продајном цијеном имовине сматра се уговорена цијена. Уколико надлежни порески орган утврди да је уговорена цијена нижа од тржишне цијене, продајном цијеном имовине сматраће се тржишна цијена коју утврди надлежни порески орган.
- (7) Набавном цијеном хартија од вриједности којим се тргује на берзи, сматра се цијена коју порески обвезник документује као стварно плаћену. Ако порески обвезник из било ког разлога не може документовати стварно плаћену цијену хартија од вриједности, набавном цијеном ће се сматрати најнижа забиљежена цијена дате хартије од вриједности у периоду од годину дана који претходи њиховој продаји.
- (8) Набавном цијеном хартија од вриједности којим се не тргује на берзи, односно којима се у моменту стицања није трговало на берзи, сматра се цијена коју порески обвезник документује

као стварно плаћену. Ако порески обвезник из било ког разлога не документује стварно плаћену цијену хартија од вриједности, набавном цијеном ће се сматрати њихова номинална вриједност.

(9) Капитални добици или губици из промета или другог облика трансфера инвестиционе имовине пореског обвезника, настали у току пореске године, могу се пребијати, а нето добитак се додаје на пореску основицу из пословне дјелатности пореског обвезника, уколико исти нису укључени у приходе. Губитак из промета или другог облика трансфера инвестиционе имовине не може се одбити од пореске основице пореског обвезника из пословне дјелатности у тој пореској години. Капитални губитак од продаје или другог облика трансфера инвестиционе имовине може се само покривати на терет капиталне добити од продаје или другог облика трансфера инвестиционе имовине.

XV ПРОМЕТ ИЗМЕЂУ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА

Повезана лица

Члан 72.

Повезаним лицима сматрају се лица која имају посебну везу која може материјално утицати на економске резултате трансакције између њих. Посебне везе укључују:

- а) лица која су пословни партнери,
- б) лица која су у односу послодавац – запослени,
- в) лица која су чланови уже и шире породице, укључујући супружнике, директне претке и потомке, рођене сестре и браћу, супружничког брата и сестру, сестру и брата родитеља или супружничких родитеља.

Пословање са повезаним лицем

Члан 73.

(1) Ако порески обвезник послује са повезаним лицем, вриједе слиједећа правила:

- а) било који добитак остварен пословањем са повезаним лицем представља добитак који се укључује у пореску основицу; и
- б) било који губитак који настане пословањем са повезаним лицем не може се одбити од пореске основице.

(2) Уколико порески обвезник приликом продаје или замјене прими имовину од повезаног лица које је имало губитак који није био дозвољени одбитак због продаје имовине повезаном лицу, а порески обвезник касније прода имовину уз добитак, пореском обвезнику се признаје добитак само до оног износа који прелази губитак који раније није био дозвољен одбитак за повезано лице.

Трансакције између повезаних лица (правило трансферне цијене)

Члан 74.

(1) Трансферном цијеном се сматра цијена настала у вези са трансакцијама имовином или стварањем обавеза између повезаних лица.

(2) Порески обвезник је дужан да у пореској пријави посебно прикаже вриједност трансакција између повезаних лица по трансферним цијенама и по цијенама које би се оствариле на тржишту у условима слободне конкуренције (принцип »ван дохвата руке«). Уколико постоји разлика између тржишне цијене и трансферне цијене, Пореска управа ће повећати или умањити износ прихода или расхода које је приказао порески обвезник. Разлика у цијени укључује се у пореску основу.

(3) При утврђивању и процјени да ли су трансакције имовином и створене обавезе између повезаних лица уговорене по тржишним цијенама, могу се користити неке од следећих метода:

а) метода упоредиве тржишне цијене по којој се цијена, у вези извршене трансакције са средствима или створеном обавезом, упоређује са цијеном у тржишним условима за исту или сличну трансакцију. Уколико је могуће упоређивање и анализа цијена, ова метода има предност над осталим методама;

б) метода нето дохотка по којој се испитује остварени нето доходак на неку основу као што су укупни трошкови, приходи од продаје, имовина или властити капитал коју једно лице остварује у пословима с једним или више повезаних лица;

в) метода трговачких цијена по којој се утврђује цијена по којој се роба набављена од повезаних лица продаје неповезаним лицима. Тако утврђена цијена умањује се за одговарајућу бруто трговачку маржу која се може постићи у тржишним условима;

г) метода додавања бруто дохотка на трошкове по којој се прво утврђују трошкови производа, полупроизвода или услуга које је имало једно лице које је производе, полупроизводе или услуге продало другом повезаном лицу. На тако утврђене трошкове додаје се одговарајући бруто доходак који се може остварити у тржишним условима. Добијени износ је цијена по којој су производи, полупроизводи или услуге могли бити набављени од неповезаног лица;

д) метода подјеле дохотка по којој се елиминишу ефекти посебних услова на доходак између повезаних лица. Елиминација ефеката односи се на утврђивање подјеле дохотка који би неповезано лице остварило учествовањем у једној или више трансакција. По методи подјеле дохотка, најприје се утврђује подјела дохотка између повезаних лица у једној или више пословних трансакција у којима та лица учествују. Затим се утврђује подјела дохотка која би се остварила међу неповезаним лицима у условима слободне конкуренције.

(4) Губитак који настане у трансакцијама између повезаних лица не може се одбити од пореске основе.

(5) Пореска управа ће признати трансакције имовином или стварање обавеза између повезаних лица, уколико порески обвезник посједује податке о повезаним лицима и њиховим пословним односима као што су:

а) правни статус и пословне активности пореског обвезника (нарочито уколико подлијеже посебним режимима пословања) и њихове карактеристике;

б) идентификација трансакција између повезаних лица у смислу обима и услова под којима су исте обављене у задњих пет година;

в) попис активности и подаци, о пословним партнерима, релевантни за извршене трансакције;

г) опис методе коришћене за избор цијене између повезаних лица.

(6) Порески обвезник ће приликом подношења пореске пријаве приложити податке о повезаним лицима у складу са Законом.

Трансакције између неповезаних лица

Члан 75.

(1) Трансферном цијеном сматра се и цијена настала у вези са трансакцијама средстава или стварањем обавеза међу неповезаним лицима уколико та трансакција крши стандарде тржишне цијене.

(2) При утврђивању и процјени да ли су трансакције имовином и створене обавезе између неповезаних лица уговорене по тржишним цијенама, користе се методе из претходног члана.

XVI ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА

Пореске пријаве

Члан 76.

(1) Физичко лице које остварује доходак, осим дохотка оствареног по основу запослења, мора поднијети годишњу пореску пријаву за порез на доходак, чак и ако физичко лице нема обавезу да плати порез. Физичко лице које за пореску годину остварује само доходак из члана 7. став 2. Закона, није дужно поднијети годишњу пореску пријаву.

(2) Физичко лице које остварује само доходак по основу запослења у току пореске године, не мора подносити годишњу пореску пријаву за порез на доходак, пошто је пореско задужење пореског обвезника за дати период већ плаћено кроз порез по одбитку од стране послодавца. Уколико поред дохотка по основу запослења порески обвезник остварује и други опорезиви доходак из члана 3. Закона, порески обвезник мора поднијети годишњу пореску пријаву.

(3) Физичко лице које остварује приход само по основу запослења за који је плаћен порез по одбитку није обавезно да подноси годишњу пореску пријаву за порез на доходак, изузев ако има право на поврат по основу члана 9. Закона.

(4) Исплатилац прихода је обавезан поднијети годишњу обавјештајну пријаву о свим исплатама које је извршио физичком лицу и плаћеном порезу по одбитку у име физичког лица. Уз пријаву се подноси извјештај у виду пореске картице прописане чланом 44. Закона.

(5) Порески обвезник који је током цијеле пореске године имао статус малог предузетника и који је извршио плаћање пореза у складу са чланом 22. став 2. Закона, није обавезан подносити годишњу пореску пријаву.

(6) Пореске пријаве из овог члана се подnose надлежном пореском органу.

(7) Пореска управа упућује јавни позив пореским обвезницима за подношење годишњих пореских пријава за порез на доходак најкасније до 31. јануара текуће године за претходну пореску годину.

(8) Рок за подношење пријава је 31. март текуће године за претходну пореску годину. Под пореском годином подразумјева се календарска година. Уколико рок за подношење пријаве пада у суботу, недјељу или празник, пореска пријава се мора поднијети првог наредног радног дана.

Аконтација пореза

Члан 77.

(1) Доходак остварен по основу личних примања, прихода од капитала (уколико није плаћен порез по основу пореске пријаве), патената, ауторских права и техничких иновација и доходак плаћен страним лицима, нерезидентима, је предмет пореза по одбитку.

(2) Износ пореза по одбитку обрачунава се на доходак утврђен у складу са Законом и Правилником уз примјену пореске стопе из члана 4. Закона.

(3) Исплатилац прихода на који се плаћа порез по одбитку дужан је обрачунати и уплатити на одговарајући рачун јавних прихода порез по одбитку у тренутку исплате прихода, за сваког пореског обвезника и за сваки исплаћени приход.

(4) Исплатилац само мјесечне нето плате умањује основицу за обрачун пореза по одбитку за износ најниже плате у Републици Српској.

(5) Исплатилац из става 3. овог члана је обавезан предати пореском обвезнику извјештај о исплати приликом сваке исплате и на крају пореске године за све исплате током године, с

прегледом обрачуна извршене исплате, што подразумјева податке о приходу, трошковима, дохотку, ослобађањима и обрачунатом и уплаћеном порезу по одбитку. Исплатилац је дужан наведени извјештај доставити надлежној подручној јединици ПУ на прописаном обрасцу.

(6) Исплатилац прихода на који се плаћа порез по одбитку обавезан је најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину доставити Пореској управи годишњи извјештај, уколико је плаћен мањи износ пореза по одбитку у односу на мјесечно достављене извјештаје.

(7) Мјесечне аконтације пореза на доходак из члана 43. став 1. тачка а. до в. Закона, плаћају се до десетог у мјесецу за предходни мјесец на основу пореске пријаве из предходне године.

(8) Ако у току пословне године дође до значајних промјена у пословању, који битно утичу на висину пореске обавезе, обвезник подноси захтјев за утврђивање аконтације пореза на доходак. Уз захтјев је дужан да достави попуњен образац који је саставни дио годишње пријаве пореза на доходак.

(9) Порески обвезник који први пут почиње са обављањем дјелатности дужан је да достави аконтативну пореску пријаву за порез на доходак у року од 30 дана од дана почетка обављања пословне дјелатности.

Пореска картица

Члан 78.

(1) Пореска картица представља документ који води Пореска управа, и садржи податке о пореском обвезнику, као и податке о обрачуну дохотка, пореза на доходак, доприноса и умањења пореске основице.

(2) Порески обвезник може имати само једну пореску картицу коју води Пореска управа и иста има трајно важење.

(3) Измјене података у пореској картици може вршити само Пореска управа. Пореска управа ће, на захтјев пореског обвезника, издати извод из пореске картице.

(4) Ако се порески обвезник нађе у околностима које мијењају његова права по основу умањења пореске основице, дужан је да се обрати Пореској управи са захтјевом за промјену података у пореској картици у року од 15 дана од дана настанка промјене.

(5) Ако Пореска управа утврди да је пореска основица умањена на основу нетачних података у пореској картици, односно да порески обвезник није пријавио промјене које не дозвољавају умањење пореске основице, Пореска управа ће ускладити податке у пореској картици са стварним стањем.

(6) За затечене запослене у моменту почетка примјене Закона, Пореска управа ће у сарадњи са послодавцем прикупити податке неопходне за увођење пореске картице.

(7) Послодавци су дужни да за све запослене затечене у моменту почетка примјене Закона надлежној јединици Пореске управе према сједишту послодавца у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог Правилника доставе податке о запосленим на обрасцу ПЗ-пријава запослених, који је саставни дио овог Правилника.

(8) За сва лица која први пут заснивају радни однос и за лица која врше промјену послодавца, послодавац је обавезан да у року од десет дана од дана пријема запосленог, односно од дана настале промјене, надлежној јединици Пореске управе према сједишту послодавца доставити податке на обрасцу из претходног става.

Утврђивање годишњег пореза на доходак

Члан 79.

(1) Порез на доходак обрачунава се годишње на доходак за који се подноси пореска пријава, без обзира да ли се доходак остварује континуирано или у једном тренутку пореске године. Годишњи начин обрачуна пореза на доходак примјењује се и за краћи период ако су за то испуњени законски услови.

(2) Ако током пореске године резидент постане нерезидент или нерезидент постане резидент, обавезан је да у прилогу годишње пореске пријаве достави податке о појединим периодима остваривања дохотка. За оба периода врши се јединствен годишњи обрачун.

(3) Годишњи порез на доходак утврђује се у складу са Законом, а од утврђенога годишњег пореза одбија се износ плаћених аконтација пореза по свим врстама дохотка. Добијена позитивна разлика представља разлику пореза коју је порески обвезник дужан уплатити, а негативна разлика представља износ на који порески обвезник има право поврата.

(4) Утврђени износ више плаћеног пореза на који порески обвезник има право поврата користи се за измиривање пореских обвеза текуће пореске године, осим ако порески обвезник не захтјева поврат. Измиривање пореске обавезе из текуће пореске године или поврат пореза извршиће се само ако порески обвезник нема доспјелих, а неплаћених пореских обавеза из године на коју се односи преплата пореза. Ако постоји доспјела, а неплаћена обавеза из претходне пореске године, преплата пореза на доходак искористиће се за покривање те обавезе, а разлика већа од обавезе може се употребити за плаћање пореских обавеза текуће пореске године.

Рачун пореског обвезника

Члан 80.

Порески обвезник који је обвезник пореза на доходак остварен од самосталне пословне дјелатности обавезан је отворити рачун код одговарајуће институције која је одговорна за вршење платног промета.

Порески кредит

Члан 81.

(1) Порез на доходак плаћен изван Републике Српске, за доходак који је по Закону опорезив у Републици Српској, а остварен изван Републике Српске, за тај износ умањује се порез на доходак у Републици Српској, под условом да су приходи остварени изван Републике Српске укључени у пореску пријаву код утврђивања пореске основице у Републици Српској.

(2) Ако је споразумом о избјегавању двоструког опорезивања који је потписала Босна и Херцеговина са земљом у којој је остварен доходак предвиђено другачије него што је описано у претходном ставу, примјениће се одредбе тог споразума.

(3) Порез на доходак плаћен изван територије Републике Српске може се признати као порески кредит само на основу потврде иностраног пореског органа о уплаћеном порезу у иностранству.

(4) Порез на доходак плаћен изван територије Републике Српске може се признати као порески кредит у Републици Српској само под условом да је исти доходак опорезив у Републици Српској и до висине износа који би се на исти доходак платио у Републици Српској.

(5) Износи дохотка и пореза плаћеног у иностранству у страној валути прерачунавају се у конвертибилне марке по средњем курсу Централне банке Босне и Херцеговине на дан плаћања пореза.

Члан 82. Пореске пријаве

Пореске пријаве са додацима се налазе у Прилозима 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 Правилника и чине његов саставни дио.

Ступање на снагу Правилника Члан 83.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику Републике Српске».

Број:
Датум:
Бања Лука

Министар:
Александар Џомбић, с.р.